

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра адміністративного та інформаційного права

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 11. Соціальна робота в громадах
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми: «Соціальне забезпечення»

за спеціальністю: І10 Соціальна робота та консультування

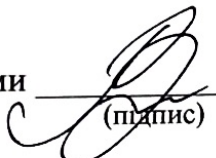
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

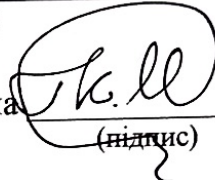
Суми – 2026

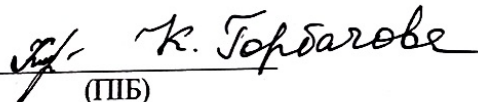
Розробник: Наталія ПЕТРОВА, доктор філософії за спеціальністю 081 Право, доцент
доцент кафедри адміністративного та інформаційного права
юридичного факультету СНАУ
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>адміністративного та інформаційного права</u> (назва кафедри)	протокол від 11.06.2026 р. № 16
	Завідувач кафедри <u></u> <u>Ірина АРІСТОВА</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

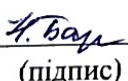
Погоджено:

Гарант освітньої програми Наталія ВОЛЧЕНКО
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Марина КУЗНЕЦОВА
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:
(ПІБ)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації (Надіє Баранів)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 19.06. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Соціальна робота в громадах		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет/ Кафедра адміністративного та інформаційного права		
3.	Статус ОК	обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення» за спеціальністю <u>110 Соціальна робота та консультування</u>		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається протягом: Весняного семестру для денної форми навчання – 4 семестр		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл: для денної форми навчання – 150 годин	Контактна робота(заняття)		
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
		Д	Д	Д
		44	30	76
10.	Мова навчання	Українська		
11.	Викладач	Петрова Наталія Олександрівна, доцент, доцент кафедри адміністративного та інформаційного права. Години консультацій – кожного понеділка о 12.15, кабінет 110 г		
11.1	Контактна інформація	Ел. адреса: nataliia.petrova@snau.edu.ua		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Соціальна робота в громадах» фокусується на синергії економічного, правничого та управлінського спрямування в контексті професійної діяльності у територіальних громадах. Його унікальність полягає в акценті на здійсненні професійної діяльності безпосередньо в територіальних громадах в умовах децентралізації. Курс формує фахівця нового типу, здатного адаптуватися до ринкового середовища та орієнтованого на досягнення Цілей сталого розвитку. Завданнями освітнього компонента «Соціальна робота в громадах» є: - вивчити концептуальні підходи до розуміння громади та ретроспективу розвитку соціальної роботи; - опанувати методи, моделі та принципи професійної діяльності в громаді; - дослідити особливості функціонування місцевої влади та ресурсне забезпечення соціальної сфери в умовах децентралізації; - навчитися ідентифікувати потреби цільових груп та організовувати надання соціальних послуг (кейс-менеджмент); - опрацювати нормативно-правову базу та державні стандарти соціальної допомоги; - набути навичок розробки інноваційних соціальних проєктів та залучення грантових ресурсів для розвитку громад (фандрейзинг);		

		- вивчити специфіку екосоціальної («зеленої») роботи та впровадження цифрових інструментів у громаді; - сформувати етичні орієнтири та здатність розв'язувати дилеми у професійній діяльності.
13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів системи професійних компетентностей, необхідних для організації та здійснення ефективної соціальної роботи на рівні територіальної громади, спрямованої на забезпечення добробуту населення, соціальний захист вразливих категорій та сприяння сталому розвитку громади.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<i>Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як:</i> Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень, Історія та теорія соціальної роботи, Економічні основи соціального забезпечення, Конституційне право України та місцеве самоврядування, Сімейне законодавство та правові засади соціального захисту дитини. <i>Освітній компонент є основою для:</i> Основи державної служби, Соціальний аудит та інспектування в системі соціальних служб, Економіко-правові засади договірної діяльності
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності в Сумському національному аграрному університеті ґрунтується на базових цінностях і принципах чесності, відповідальності, справедливості, поваги, довіри, прозорості, персональної відповідальності та нетерпимості до порушень академічної доброчесності. Норми, що формують політику академічної доброчесності в СНАУ, закріплені у таких внутрішніх документах: Кодекс академічної етики та академічної доброчесності СНАУ (https://surli.cc/qusnwa); Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в СНАУ (https://surl.li/tjraux); Положення про використання штучного інтелекту у СНАУ (https://surl.li/zkvosb). Перевірка робіт на ознаки академічного плагіату здійснюється за допомогою систем StrikePlagiarism.com. Обов'язковій перевірці підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, рукописи дисертацій, монографій, підручників, посібників та статей; інші роботи перевіряються вибірково. Використання ШІ допускається як допоміжного інструменту для пошуку, структурування, редагування, перекладу чи попереднього аналізу інформації. При цьому автор має зберігати особисте авторство, критично перевіряти згенерований зміст, не подавати результати роботи ШІ як власний науковий результат та зазначати факт його істотного використання. Недоброчесним вважається використання ШІ для повного чи часткового виконання завдань замість здобувача, генерації недостовірних джерел, фальсифікації даних, обходу перевірки на унікальність, а також подання згенерованих результатів як власних без належного розкриття. В університеті формується нульова толерантність до академічної недоброчесності. За порушення цих норм здобувачі освіти притягуються до відповідальності згідно із Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами у сфері освіти і науки та внутрішніми нормативними документами СНАУ.
16.	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5785
17.	Ключові слова	Громада, місцеве самоврядування, органи місцевого самоврядування, соціальні послуги, надавачі соціальних послуг, отримувачі соціальних послуг, соціальний проєкт, соціальна служба, інституції, планування, центр, соціальна робота, державні стандарти соціальних послуг, класифікатор соціальних послуг, ведення випадку, вразливі групи населення, складні життєві обставини, соціальне замовлення, оцінювання потреб, моніторинг, фахівець із соціальної роботи, соціальний працівник, соціальний менеджер, соціальний розвиток громад, організаційно-правове забезпечення соціальної роботи, місцеві ресурси.

**РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З
ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ**

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)								Як оцінюється РНД
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН5	ПРН7	ПРН9	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 22	
ДРН 1. Визначати прояви соціально-економічних проблем у різних категоріях мешканців громади та ідентифікувати причини їх виникнення, пояснюючи базові принципи державної соціальної політики для обґрунтованого вибору шляхів соціального забезпечення та підтримки населення. Знати визначення громади у працях зарубіжних науковців, теоретичне визначення та класифікації громад.	X	X	X	X				X	Рівень виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань, case study під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; демонстрація, аргументація результатів; виконання тестових завдань.
ДРН 2. Ідентифікувати та застосовувати норми законодавства України у сфері надання соціальних послуг та ведення випадку (кейс-менеджменту) для забезпечення соціального захисту вразливих категорій населення в територіальній громаді. Використовувати різноманітні інформаційні джерела.	X	X	X	X		X			Рівень виконання індивідуальних та групових завдань, case study під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; - демонстрація, аргументація результатів; - виконання тестових завдань; - перевірка якості та обґрунтованості розв'язання ситуаційних завдань; -демонстрація результатів виконання

									завдань.
ДРН 3. Готувати проекти соціальних ініціатив для розвитку громади та залучення ресурсів (фандрейзинг), демонструючи навички ефективної командної взаємодії, лідерства та креативного розв'язання професійних завдань	X	X			X	X	X		-Виступи, відповіді на практичних заняттях; -виконання завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; -виконання тестових завдань; -демонстрація презентацій доповідей з проблемних питань.
ДРН 4. Використовувати цифрові інструменти та фахову комунікацію для розв'язання завдань сталого розвитку громади (зокрема екосоціальної роботи), дотримуючись професійних етичних стандартів та цінностей в умовах цифровізації соціальної сфери.	X			X			X	X	-оцінювання рівня демонстрації, аргументації результатів дослідження, виконаного завдання; - рівень виступів, відповіді на практичних заняттях; -демонстрація презентацій доповідей з проблемних питань; -виконання тестових завдань.

**1. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
(ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)**

Денна форма навчання

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література
	Аудиторна робота (денна)		Само стійна робота (денна)	
	Лк	П.з /	Лаб.	

		семін. 3	3.		
Тема 1. Концептуальні підходи до розуміння громади та соціальної роботи 1. Підходи до трактування громади, як общини, соціальної спільноти. 2. Типи громад. Структура громади: формальні та неформальні характеристики. 3. Поняття соціальної роботи на вітчизняному та міжнародному рівні. Сутність соціальної роботи як галузі науки, навчальної дисципліни та фахової діяльності: загальні підходи. 4. Ретроспектива розвитку соціальної роботи в громаді в Україні та закордоном.	6	2		8	1, 3, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 20, 27, 28
Тема 2. Теоретико-практичні основи соціальної роботи в громаді. 1. Соціальна робота як професійна діяльність: мета, цінності та завдання соціальної роботи у територіальній громаді. 2. Принципи соціальної роботи в громаді. 3. Співвідношення та відмінності благодійної діяльності та соціальної роботи в громаді. 4. Рівні, форми та фази розвитку соціальної роботи. 5. Методи та моделі соціальної роботи в громаді.	6	4		8	1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 22, 28
Тема 3. Особливості соціальної роботи на місцевому рівні. 1. Територіальна громада, як суб'єкт місцевого самоврядування в умовах децентралізації. 2. Соціальні функції місцевої влади в територіальній громаді в соціальній сфері. 3. Ресурсне забезпечення соціальної роботи в громаді. 4. Формування спроможних територіальних громад.	6	4		8	2, 6, 7, 8, 11, 14, 17, 22, 25, 28, 33
Тема 4. Учасники та цільові групи системи соціальної роботи в об'єднаній територіальній громаді. 1. Суб'єкти системи надання соціальних послуг. 2. Вразливі категорії населення як об'єкт соціальної роботи. 3. Суб'єкти соціальної роботи у територіальній громаді. 4. Структурні підрозділи виконавчих комітетів об'єднаних територіальних громад. 5. Надавачі соціальних послуг державного сектору. 6. Надавачі соціальних послуг недержавного сектору. 7. Фахівці із соціальної роботи.	6	4		8	1, 2, 6, 8, 20, 21, 23, 24, 29, 43, 44, 45, 47, 48, 51, 59
Тема 5. Організаційне забезпечення соціальної роботи та надання соціальних послуг у територіальній громаді. 1. Організація надання соціальної допомоги жителям територіальної громади. 2. Система та класифікація соціальних послуг у громаді. 3. Визначення потреб жителів громади у соціальних послугах. 4. Планування, надання та оцінка якості соціальних	4	4		8	2, 4, 5, 6, 8, 11, 23, 29, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 54, 55, 56

послуг в територіальній громаді. 4.1. Планування соціальних послуг у громаді. 4.2. Надання соціальних послуг населенню громади. Ведення випадку (кейс-менеджмент). 4.3. Моніторинг надання та оцінка якості соціальних послуг.					
Тема 6. Правове забезпечення соціальної роботи в громаді. 1. Система нормативно-правових актів у сфері соціального забезпечення та соціальної роботи в громадах. 2. Державні стандарти та класифікатор соціальних послуг. 3. Правові аспекти соціальної роботи у збереженні прав та законних інтересів дітей та молоді. 4. Правові аспекти соціальної роботи у збереженні прав та законних інтересів людей з особливими потребами. 5. Правові аспекти соціальної роботи із людьми похилого віку.	4	4		8	4, 5, 6, 7, 17, 19, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 34-46, 47, 48-51, 54-59.
Тема 7. Планування, розробка і впровадження соціальних проектів в громаді. 1. Поняття та різновиди соціальних проектів. 2. Особливості соціального проекту. 3. Етапи розробки соціального проекту в громаді. Життєвий цикл проекту. 4. Визначення проблем та ресурсів громади. 5. Моніторинг та оцінка соціальних проектів у територіальній громаді. 6. Написання проектів для громади і фандрайзинг. 7. Практика написання заявки на отримання гранту для реалізації соціального проекту. 8. Формування команди проекту. 8.1. Управління конфліктами в проектах. 8.2. Лідерство і мотивація в команді.	4	4		8	12, 17, 24, 33
Тема 8. Соціальна робота в громаді в умовах сталого розвитку та цифровізації. 1. Особливості соціальної роботи в громаді в умовах сталого розвитку. 2. Екосоціальна робота в громаді (Зелена соціальна робота). 3. Цифровізація та соціальна робота. 4. Напрямки соціального та сталого розвитку сільських територій та громад: сільський зелений туризм. 5. Удосконалення управління відходами як інструмент соціально-економічного й сталого розвитку громад і сільських територій та договірне забезпечення.	4	2		10	4, 7, 10, 15, 16, 18, 22, 30, 31, 32, 33, 44, 52, 53, 58
Тема 9. Цінності та етична складова соціальної роботи в громаді. 1. Етична складова соціальної роботи. 2. Професійні ціннісні орієнтири соціальної роботи. 3. Принципи соціальної роботи в громаді. 4. Етичні стандарти соціальної роботи в Україні. 5. Міжнародні етичні стандарти соціальної роботи.	4	2		10	3, 9, 10, 20, 27

6. Етичні дилеми та межі соціальної роботи в громаді.					
Всього	44	30		76	

2. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент</u> <u>самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Визначати прояви соціально-економічних проблем у різних категорій мешканців громади та ідентифікувати причини їх виникнення, пояснюючи базові принципи державної соціальної політики для обґрунтованого вибору шляхів соціального забезпечення та підтримки населення. Знати визначення громади у працях зарубіжних науковців, теоретичне визначення та класифікації громад.	- проведення лекційних та практичних занять з використання мультимедійних технологій.	18	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - складання конспекту лекцій; - підготовка до усного опитування згідно питань до тем курсу; - обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання практичних завдань; підготовка до тестування.	20
ДРН 2. Ідентифікувати та застосовувати норми законодавства України у сфері надання соціальних послуг та ведення випадку (кейс-менеджменту) для забезпечення соціального захисту вразливих категорій населення в територіальній громаді.	- проведення лекційних (розповідь) та практичних (пояснення) занять з використанням мультимедіа, ілюстрацій, чинного законодавства; - робота з нормативно-правовими актами. Ознайомлення студентів з методами роботи у громаді з нормативно-правовою базою та іншими джерелами.	18	- аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до демонстрації та захисту виконаних практичних робіт; - підготовка до проходження тестування.	20

Використовувати різноманітні інформаційні джерела.				
ДРН 3. Готувати проекти соціальних ініціатив для розвитку громади та залучення ресурсів (фандрейзинг), демонструючи навички ефективної командної взаємодії, лідерства та креативного розв'язання професійних завдань	- проведення лекційних (розповідь) та практичних (пояснення) занять з використанням мультимедіа, ілюстрацій. - робота в групах, обговорення на заняттях, виконання індивідуальних завдань.	18	- аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до презентації, захисту практичних робіт; - підготовка до проходження тестування.	20
ДРН 4. Використовувати цифрові інструменти та фахову комунікацію для розв'язання завдань сталого розвитку громади (зокрема екосоціальної роботи), дотримуючись професійних етичних стандартів та цінностей в умовах цифровізації соціальної сфери.	- проведення лекційних (розповідь, демонстрація) та практичних (пояснення, обговорення) занять з використанням мультимедіа, ілюстрацій, цифрових платформ та прикладів екосоціальних ініціатив; -робота з інформаційними джерелами: ознайомлення студентів із методами використання електронних реєстрів надавачів та отримувачів соціальних послуг; -ознайомлення з етичними стандартами та кодексами соціальної роботи в громаді.	20	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту, демонстрації практичних робіт; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань; - підготовка до проходження тестування.	16
Всього годин		74		76

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

денна форма навчання

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Модуль 1 (теми 1-4)	35 балів/35%	До 7 тиждень
1.1.	Тестування	10 балів /10%	До 7 тижня
1.2.	Усні опитування, дискусії	5 балів /5%	згідно розкладу
1.3.	Виконання практичних завдань, аналіз конкретних	10 балів /10%	згідно

	ситуацій (Case-study)		розкладу
1.4	Індивідуальна дослідницька робота (підготовка, презентація, демонстрація, захист)	10 балів /10%	До 7 тижня
2.	Модуль 2 (теми 5-8)	35 балів/35%	15 тиждень
2.1	Тестування	10 балів /10%	До 15 тижня
2.2	Усні опитування, дискусії	5 балів /5%	згідно розкладу
2.3.	Виконання практичних завдань, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	10 балів /10%	згідно розкладу
2.4	Індивідуальна дослідницька робота (підготовка, презентація, демонстрація, захист)	10 балів /10%	До 15 тижня
	Іспит	30 балів/30%	За розкладом

5.2.2.

Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Модуль 1	<i><21 балів</i>	<i>22-26</i>	<i>27-31 балів</i>	<i>32-35 балів</i>
Тестування	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент недостатньо орієнтується в матеріалі навчального курсу, категоріальний апарат не засвоєний.	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, поверхнєве знання термінології та нормативної бази.	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, впевнене володіння поняттями, наявність незначного обсягу помилок.	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі. Вільне оперування категоріями, здатність розв'язувати комплексні тестові задачі.
Усні опитування, дискусії	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні, недостатньо розкритий, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання, з незначними недоліками у розумінні практичного застосування.	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми. Студент чітко розуміє теоретико-практичну базу проблемного питання, вільно орієнтується, знаходить обґрунтовані рішення.
Виконання практичних завдань, аналіз	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові	Виконано усі вимоги завдання, з незначними	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність,

конкретних ситуацій (Case-study)		відсутні, недостатньо обґрунтовані, недостатньо розкритий, відсутній аналіз інших підходів до питання	недоліками у розумінні практичного застосування.	вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми. Студент чітко розуміє теоретико-практичну базу проблемного питання, вільно орієнтується, знаходить обґрунтовані рішення.
Індивідуальна дослідницька робота (підготовка, презентація, демонстрація, захист)	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні, недостатньо обґрунтовані, недостатньо розкритий, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання, з незначними недоліками у розумінні практичного застосування.	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми. Студент чітко розуміє теоретико-практичну базу проблемного питання, вільно орієнтується, знаходить обґрунтовані рішення.
Модуль 2	<i><21 балів</i>	<i>22-26</i>	<i>27-31 балів</i>	<i>32-35 балів</i>
Тестування	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент недостатньо орієнтується в матеріалі навчального курсу, категоріальний апарат не засвоєний.	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, поверхнєве знання термінології та нормативної бази.	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, впевнене володіння поняттями, наявність незначного обсягу помилок.	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі. Вільне оперування категоріями, здатність розв'язувати комплексні тестові задачі.
Усні опитування, дискусії	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні, недостатньо розкритий, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання, з незначними недоліками у розумінні практичного застосування.	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми. Студент чітко розуміє теоретико-практичну базу проблемного питання, вільно орієнтується, знаходить обґрунтовані рішення.

Виконання практичних завдань, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні, недостатньо обґрунтовані, недостатньо розкритий, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання, з незначними недоліками у розумінні практичного застосування.	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми. Студент чітко розуміє теоретико-практичну базу проблемного питання, вільно орієнтується, знаходить обґрунтовані рішення.
Індивідуальна дослідницька робота (підготовка, презентація, демонстрація, захист).	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні, недостатньо обґрунтовані, недостатньо розкритий, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання, з незначними недоліками у розумінні практичного застосування.	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми. Студент чітко розуміє теоретико-практичну базу проблемного питання, вільно орієнтується, знаходить обґрунтовані рішення.
Іспит тестові питання	<i>0-5 балів</i>	<i>6-15 балів</i>	<i>16-27 балів</i>	<i>28-30 балів</i>
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент недостатньо орієнтується в матеріалі навчального курсу, категоріальний апарат не засвоєний.	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, поверхневе знання термінології та нормативної бази.	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, впевнене володіння поняттями, наявність незначного обсягу помилок.	Залежить від кількості вірних відповідей на тест. Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі. Вільне оперування категоріями, здатність розв'язувати комплексні тестові задачі.

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	На кожне практичне заняття
2	Виконання практичних ситуаційних завдань (Case-study), опитування та	Протягом всього

	усні коментарі викладача за результатами їх виконання.	семестру
3	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними завданнями протягом занять.	Протягом всього семестру
4	Проходження тестування зі зворотнім зв'язком з викладачем.	Відповідно до графіку навчального процесу
5	Усний зворотний зв'язок викладача після презентації робіт.	1-15 тиждень

Шкала оцінювання, що діє в Сумському національному аграрному університеті

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74		
60-68	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основна:

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/47338/1/O_%20Epel_T_Liakh_I_Silantieva_APSR_FPSRSO_KSP_SR.pdf.pdf
2. Галайдюк В.В., Лоріашвілі Л.С., Пеша І.В., Сопівник І.В., Тілікіна Н.В. Навчально-методичне забезпечення організації соціальної роботи та надання соціальних послуг у територіальних громадах. Навчальний посібник. Київ, 2025. 316 с.
3. Лукашевич М.П., Семігіна Т.В. Соціальна робота (теорія і практика): підручник. Київ. Каравела. 2022. 368 с.
4. Петрова Н. Електронні договори у сфері надання соціальних послуг у територіальних громадах: правова природа та особливості застосування. *Соціальний розвиток: економіко-правові проблеми*, (15). 2026. <https://doi.org/10.70651/3083-6018/2026.3.09>
5. Петрова Н. О., Круподер К. А., Правове регулювання та договірне забезпечення соціальних послуг в межах соціальної роботи в громадах. *Аналітично-порівняльне правознавство*. № 3. 2026. С. 161-166. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2026.03.2.20>
6. Петрова Н.О. Напрями соціальної роботи в процесі реінтеграції оборонців та ветеранів у громадах: соціологічні та організаційно-правові виміри. *Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова*. Вип. 110. 2026. С. 138-143. URL: <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2026.110.25>
7. Петрова Н.О. Соціально-економічний та сталий розвиток громад і сільських територій: організаційно-правові напрями та договірне забезпечення. Вектори розвитку: синергія права, соціальних гарантій та геопросторових вимірів сталого розвитку: колективна монографія. Izdevnieciba "Baltija Publishing" (м. Рига, Латвія). 2026. С. 438-458. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/694> <https://doi.org/10.30525/978-9934-26->

8. Пеша І.В., Сопівник І.В., Вакуленко О.В., Овдій Н.М. Соціальна робота у територіальній громаді. Навчальний посібник. Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2024. 305 с.
9. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Навчальне видання (посібник). Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
10. Семигіна Т., Столярик О. Нове обличчя соціальної роботи: сучасні теорії та підходи. Таллінн: Teadmus. 2025. 524 с.
11. Слезанська Г. І. Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія / за наук.ред.-д-ра пед. наук, проф. В. А. Поліщук. – Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. – 382 с.
12. Управління соціальними проектами. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Соціальна робота». Київ: ФОП Моро» А.Т., 2024. 352 с.

Додаткова:

13. Definition of Community Work: Community Work Knowledge and Skills. Web-site of Community Work Education and Training Network. (2016). Available at: http://www.cwetn.org/aandq/Definition_of_Community_Work.htm. Dunham, H. W. (1948).
14. Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді: Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 176 с.
15. Петрова Н.О. Забезпечення сталого та соціально-економічного розвитку сільських територій і громад завдяки формуванню системи агроєкологічних знань та інновацій у сфері сільського зеленого туризму. Сто п'яті економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки. Матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Львів, Україна, м. Ополь, Польща, 26-27.02.2026). <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-5581/>
16. Петрова Н.О. Необхідність правового регулювання туристичних кластерів задля сталого та соціально-економічного розвитку сільських територій та громад. Міжнародна інтернет-конференція Сто четверті економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки. 29-30.01.2026. <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-5561/>
17. Петрова Н.О., Нежевело В.В. Особливості державно-правового регулювання допомоги суб'єктам господарювання за рахунок державних та місцевих ресурсів у сучасних умовах в Україні та ЄС: порівняльний аспект. Юридичний науковий електронний журнал. №5. 2023. С. 420-423. URL: http://lsei.org.ua/5_2023/104.pdf
18. Петрова Н.О., Сорока Ю.С. Організаційно-правове регулювання сталого та соціального розвитку сільських територій та громад завдяки туризму. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО. Випуск 91: частина 2.* 2025. С. 249-255. <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/11/34-1.pdf>
19. Право соціального забезпечення : навчальний посібник / Г.І. Чанишева, І.В. Лагутіна, К.В. Бориченко, В.С. Тарасенко, Є.В. Краснов, О.С. Щукін, А.О. Гудзь, О.В. Корнілова; за заг. ред. Г.І. Чанишевої. Одеса, 2022. 266 с.
20. Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи в об'єднаній територіальній громаді. Формування професіоналізму фахівця в системі безперервної освіти : збірник наукових праць за матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 20- 21 квітня 2017 р. / ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» [наук. Ред..В.П.Коцур, Д.С.Мазоха]. Київ : Міленіум, 40-43.
21. Слезанська, Г. І. Категорії клієнтів фахівця із соціальної роботи в об'єднаній територіальній громаді. Щомісячний науково-педагогічний журнал Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка «Молодь і ринок». м. Дрогобич, № 2 (145). 2017. 68-74. Слезанська, Г. І.

22. Соціальне забезпечення та соціальна робота в умовах сучасних викликів : зб. матер. Другої Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 22 травня 2025 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2025. 251 с. <https://surl.li/nolmmu>
23. Соціальні послуги в Україні: сучасний стан, проблеми, обмеження. Міжнародний Фонд Відродження. https://parlament.org.ua/wp-content/uploads/2024/09/ali_study_socialservices.pdf
24. Як залучати дітей та молодь із життєвим досвідом до ухвалення рішень, що їх стосуються. Посібник для органів влади, місцевого самоврядування, установ, організацій, дорадчих органів та всіх, чия діяльність впливає на дітей і молодь. Офіс «ДійМО», ЮНІСЕФ, Громадська спілка «Українська мережа за права дитини». 2026. <https://childrights.org.ua/onlajn-posibnyk-yak-zaluchaty-ditej-i-molod-iz-zhyttyevym-dosvidom-do-uhvalennya-rishen-shho-yih-stosuyutsya/>

Нормативно-правові акти

25. Деякі питання організації надання соціальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2026 р. № 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64-2026-%D0%BF#n438>
26. Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 жовтня 2021 р. № 1040. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1040-2021-%D0%BF#Text>
27. Загальне положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2008, № 1040. Урядовий кур'єр. 2008. № 238. 18 грудня. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1040-2008-%D0%BF#Text>.
28. Конвенція МОП № 102 "Про мінімальні норми соціального забезпечення". Ратифіковано із заявою Законом ВР № [1024-VIII](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_011#Text) від [16.03.2016](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_011#Text). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_011#Text
29. Конституція України від 28 червня 1996 року, № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 30, ст. 141.
30. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 14 січня 1998 року № 16/98-ВР. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text>
31. Порядок організації надання соціальних послуг, ведення випадку та визначення чисельності соціальних менеджерів, відповідальних за забезпечення та ведення випадку: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2026 р. № 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64-2026-%D0%BF#n438>
32. Порядок підготовки та перепідготовки фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 430. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2020-%D0%BF#Text>
33. Порядок проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2023 р. № 918. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/918-2023-%D0%BF#n141>
34. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 450: Порядок надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення та компенсації надавачам вартості соціальних послуг. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2020-%D0%BF#n105>
35. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2026 р. № 64: Порядок організації надання соціальних послуг, ведення випадку та визначення чисельності соціальних менеджерів, відповідальних за забезпечення та ведення випадку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64-2026-%D0%BF#n438>
36. Про вдосконалення організації договірної-правової роботи в Мінсоцполітики: Наказ Міністерства соціальної політики України 02.02.2012 № 53.

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0053739-12#Text>

37. Про впорядкування застосування контрактної форми трудового договору: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 р. №170. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/170-94-%D0%BF#Text>
38. Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 410. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/410-2018-%D0%BF#Text>
39. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
40. Про Єдину інформаційну систему соціальної сфери: Закон України від 18 вересня 2025 року № 4607-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4607-20#Text>
41. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 9 липня 2003 року № 1058-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>
42. Про затвердження Загального положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 р. № 1040URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1040-2008-%D0%BF#Text>.
43. Про затвердження Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України від 20.04.2015 № 449. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15#Text>
44. Про затвердження Класифікатора соціальних послуг: Наказ Міністерства соціальної політики України від 23.06.2020 № 429. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0643-20#Text>
45. Про затвердження критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2020 р. № 185. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-2020-%D0%BF#Text>
46. Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу: Наказ Міністерства охорони здоров'я від 19.03.2018 № 503. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0347-18#Text>
47. Про затвердження Правил надання послуги з управління побутовими відходами та типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/835-2023-%D0%BF?utm_source=chatgpt.com
48. Про затвердження примірної форми договору про надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення та компенсації надавачам вартості соціальних послуг: Наказ Міністерства соціальної політики України від 24 березня 2021 року № 146. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0146739-21#Text>
49. Про затвердження Типового договору про надання соціальних послуг: Наказ Міністерства соціальної політики України від 23 грудня 2020 року № 847. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-21#Text>
50. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 8 липня 2010 року № 2464-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>
51. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 року № 3356-XII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>
52. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. №1906-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
53. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
54. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 № 1057-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#Text>
55. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб: Закон України від 9 квітня 1992 року № 2262-XII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2262->

[12#Text](#)

56. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 5 листопада 1991 року № 1788-XII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12#Text>
57. Про публічно-приватне партнерство: Закон України від 19 червня 2025 року № 4510-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4510-20#Text>
58. Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 99. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99-2021-%D0%BF#Text>
59. Про соціальні послуги: Закон України від 17 січня 2019 року № 2671-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
60. Про страхування: Закон України від 18 листопада 2021 року № 1909-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#n2320>
61. Про управління відходами: Закон України від 20 червня 2022 року № 2320-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#Text>
62. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-ІУ. Офіційний вісник України. 2003. № 11. Ст. 461. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

Інформаційні ресурси:

- <http://lib.rada.gov.ua> – Сайт бібліотеки Верховної Ради України.
- <http://portal.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
- <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний портал Кабінету Міністрів України.
- <https://dszn.smr.gov.ua/> - Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради
- <https://www.msp.gov.ua/> Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
- <https://www.president.gov.ua> – Офіційне інтернет-представництво Президента України.
- <https://diia.gov.ua> - Дія — Державні послуги онлайн.
- <https://www.youtube.com/@ICCMinSocUA/videos> - Державне Підприємство "Інформаційно-обчислювальний центр (ІОЦ) Міністерства соціальної політики України".
- <https://soc.gov.ua/welcome> – Соціальний портал Мінсоцполітики.
- <https://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень.
- <https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=eec54aa4-a35f-4ee9-83f1-d966ac0a8e6b&tag=RestrGaluzevikh-mizhgaluzevikh-TeritorialnikhUgod-ZminIDopovnenDoNikh> - Реєстр галузевих (міжгалузевих), територіальних угод
- <https://www.msp.gov.ua/fakhivtsyam-sotsialnoyi-sfery/fakhivtsyam-nadavachiv-soc-posluh> - Перелік державних стандартів соціальних послуг, затверджених Мінсоцполітики.
- <https://www.auc.org.ua/> - Асоціація міст України